

ATENEU REPUBLICÀ DE GRÀCIA

adherit a l'Esquerra Republicana de Catalunya

SANT MARC, núm. 25

Butlletí

SUMARI

Crònica, B. MORI — *El convencional Saint-Just*, DR. SERRA MARTINEZ

Dies històrics, J. GUAL MOLLÓ — *Les activitats de l'Ateneu : Seccions Permanents de Social i Esports*

i Festes — *Secció de Propaganda,*

Actes que cel'lebrarà l'Ateneu

el mes de Gener

Filosofies

Gener MCMXXXII

Num. 5

Sederias de Gràcia

EXTENS ASSORTIT en

Llanes

Sedes

Cotons

Alfombres

i tot article de novetat propi de la temporada.

Fabricació pròpia d'edredons. gran quantitat de models en pluma i miraguano, a preus reduïdíssims.

SALDOS CONTINUOS

Sederias de Gràcia

Salmerón, 54, principal

Oficina Jurídica - Administrativa

Director: JAUME VIDAL

Gestió de tota mena d'assumptes
d'ordre judicial i administratiu

COBRAMENT DE CRÉDITS

ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

Casa a Madrid i corresponsals a Províncies

Casanova, 36, pral., 1.ª - BARCELONA

Telèfon 32632 Despatx de 6 a 8

Butlletí

de l'

Ateneu Republicà de Gràcia

(adherit a Esquerra Republicana de Catalunya)

»Amb el nom d'Ateneu Republicà de Gràcia es constitueix una Associació de caràcter polític-cultural, la finalitat de la qual és agrupar en el seu si tots els elements avançats de la barriada, que ultra professar idees republicanes i federalistes, es declarin amants de Catalunya en el seu aspecte nacional.»

Any II

Gener de 1932

Núm. 5

Crònica

ERA una aspiració de molts socis de l'A. R. de G. organitzar la Secció de Joventut del nostre Reglament.

Recollint aquestes aspiracions i comptant amb la col·laboració de convençuts patriotes començarem els treballs preliminars per la formació de la mateixa.

Identificats amb el primitiu ideari polític d'En Francesc Macià, creador d'Estat Català, creguerem que era un deure de gratitud que la nostra Joventut s'anomenés d'Estat Català, com indicador dels nostres ideals nacionalistes.

L'Assamblea general així ho acordà per aclamació.

L'entusiasme dels socis per aquesta manifestació de puritanisme polític ha estat una prova de patriotisme que ens omple de fé per l'esdevenidor. Cal que ens unim tots en una sola voluntat i pensament per a que la victòria il·lumini el cel de la nostra pàtria.

La tasca és feixuga puix les conviccions son febles i fins a voltes antagòniques. Rés hi fa, nosaltres saturats de catalanisme i considerant que la nostra vida es fa impossible sense l'alè vivificador de Catalunya, lluitarem amb les armes de la persuació i del bon exemple i fins que el nostre ideal sigui acceptat amorosament pels nostres germans.

Jo, com a president d'aquesta Joventut, prego als socis d'aquest volgut Ateneu ingressin en aquesta Secció, quina finalitat és propagar arreu de Catalunya el nacionalisme i la nostra adaptació als principis moderns que determinen l'avenç moral, científic i moral.

B. MORI

El convencional Saint-Just

No és cosa gaire bona el fetitxisme d'una idea. Bo és, en nom d'un ideal, portar a terme un canvi polític necessari; però, és perillós i fins greu per tot afer polític convertir la idea en ídol.

El convencional Saint-Just, home d'acció, intransigent, creador de la mística republicana, autor de la declaració dels drets de l'home, fou el místic ideològic adorador d'un ideal i aqueix ídol fou la Justícia. Elseu fetitxisme li dugué la perdició puix tot i lluitant amb fervor fanàtic per la Justícia, va cometre tots els excessos i totes les injustícies.

Antoni Saint-Just nasqué a Decize lo 25 d'Agost de 1763. Elseu pare, senyor de Saint-Just, antic militar, figura ombrívola i austera, melancòlic i sever, es casà ja entrat en anys amb Maria-Agna Robinot; d'aquest matrimoni nasqué Antoni. Mort el pare, la vídua, dona bona però sense energia, amb penes i fadigues tenia cura de llurs fills.

Antoni Saint-Just creix indisciplinat i turbulent, les seves continues baralles i escàpols el feren cèlebre; tot sovint tornaqa a casa amb el trajo des troçat. La mare no poguent dominar-lo l'internà al col·legi de Saint-Nicolai, dirigit pels PP. Orotorians. Així visquè a desgrat puix la disciplina i l'ordre no li eren plaents; estudià ciències naturals, matemàtiques, geometria, geografia e història. Cansat i aborrit surt del col·legi, convertit en galan i aventurer, arribant a produir en llur ciutat el gran escàndol de la fugida amb Lluisa Teresa Sigrade Gellè, a la qual tinguè per amant i que després abandonà. Allunyat de sa casa de Blerancourt per motiu de tants escàndols es feu matriculat de Dret l'any 1787 en la Universitat de Reims. Retornat a la seva ciutat trovà l'ambient canviat i propici, essent elegit diputat de la Convenció per l'Assamblea electoral d'Aisne el mes de Novembre de 1792. Amic de Robespierre a qui constanment adula en benefici propi. Cínic, sever, però amb argumentació efectista allunyada de la veritat acusa al rei Lluis Capeto a qui fa guillotinar.

Acusador noremens de Danton aquí enganya i traeix vilment, el feu empresonar i dur a la guillotina. Es Saint-Just l'orador inexorable, dur, amb fraseologia de gran efecte que con mou, agita i convenç. Es ell qui redactà els decrets de proscripció particular i general. Home sens escrupols que com diu Taine era *lladre domèstic de coberts de plata que anà a vendre a París en un carrer de prostitutes*,

L'història de n'Antoni Saint-Just, és tot el quadre psicològic morbós de l'home exaltat en plè desequilibri mental, omplert d'intransigència i absorbit per la idea fixa de la justícia absoluta. Fanàtic per essència i dèspota per

Principis, s'e nlluernà del seus triomfs militars i convencionals i no vegè més que la seva pròpia vanitat; es creia com a vident treballar i obrar en profit de la idea fixa que portava. Més visionari que pràctic tenia quiscunes bones condicions, i fins i tot quant la seva ment restava lliure de la seva idea fixa, deia Nodier: *«que s'interessava pels infants, respectava la vellesa, honrava la pietat, creia en el respecte als avant passats i en el culte als sentiments.»*

Mès, vet ací, que un dia, Saint-Just, l'home acusador del dissortat Capeto i del seu amic Danton i de tantes víctimes enviades a guillotinar per a enlairar la idea fixa morbosa de la Justícia Absoluta; un dia la mateixa Convenció el condemnava a mort junt amb Robespierre i Henriot. Conduït dins de la fatídica carreta que'l conduïa al patíbol, col·locat en la plaça de la Revolució i prop de l'estàtua de la Llibertat, passava pels mateixos camins que per arribar a la guillotina havian passat els seus acusats d'abans.

Saint-Just, pulcrament vestit amb frac i duent al trau una flor roja, pujava impassible les grades del patíbol. La gavineta tallà d'un cop la testa de Saint-Just que rodolà pàl·lida i tètrica amb els ulls completament oberts.

L'Història és certament un gran llibre. Aprenuem en ell a conduir-nos noblement en la pau i en la lluita, en la derrota i en el triomf.

Aprenem la lliçò de la vida dels homes que han estat capdills, herois o màrtres, per a no caure en llurs defectes i equivocacions, puix les lliçons tristes de la Història estan escrites en fulls d'injustícies i amb lletres de sang. I la gran lliçó de la història de les revolucions és una i cal tenir-la sempre present, i és que no s'ha d'adorar l'ídol, puix el fetitxisme de la idea compromet i enruna les causes justes.

Dr. SERRA DE MARTINEZ

ES PREGA A TOTS ELS SOCIS
QUE VULGUIN FER UN DONATIU
DE LLIBRES PER L'ENGRANDIMENT
DE LA BIBLIOTECA DE L'ATENEU
HO FACIN TOT SEGUIT.

Dies històrics

EL passat mes de Desembre, ens ha sigut pròdig en dates memorables per l'història de Ibèria. Un sens fi de moments han tingut acaparada l'atenció pública. El poble amb un grau de sensibilitat màxim, ha seguit fil per randa totes les coses i cosetes que han anat passant en el transcurs dels dies.

Aquesta vegada l'atenció no era angoixosa, sinó que era plena de goig i de satisfacció. El parèntesi obert en el dia 14 d'Abril de l'any passat ha quedat clos d'una manera definitiva, amb l'aprovació de la nova Constitució espanyola i en l'elecció i presa de possessió del flamant President de la segona República d'Espanya.

Niceto Alcalà Zamora i Torres, home de la política austera, home de vida humil, home de vèrbola florida i sadolla de perfums andalusos, ha sigut ell a qui ha correspost adjudicar-li la primera magistratura de l'Estat.

Aquelles exclamacions d'alegria, sortides del cor del poble madrileny han tingut de fer sentir a D. Nicet una satisfacció íntima, incomparable a cap mes altra. Essent ell qui ha contribuït amb braó a l'adveniment i consolidació de la República a Espanya no pot amagar de manifestar-ho.

Aquest fet ve a demostrar-nos que ha sigut una de les poques vegades que el sentir del poble ha comprès l'austeritat i bona fé, diguem-ho així, d'un polític.

Alcalà Zamora ha sigut l'amic de Catalunya, l'home que amb la seva fina concepció de les coses, ha fet compendre el problema dels catalans a molts fills de Castella.

La gran manifestació pública de Madrid en el dia de la presa de possessió, s'hi ha d'afegir la de tot Espanya i la total de Catalunya. Aquell jorn per els catalans va ésser feliç. Els conciutadans nostres els vèiem per els carrers de la urb amb una cara vibrant de satisfacció; tenien les orelles atentes a qualsevol altaveu que us retrasmestia la remor humana de la capital madrilenya.

Ara, que ja s'ha consolidat l'anhelada República, ara que tots els caires i assumptes van reprenent, sembla, una marxa normal; ha arribat per els catalans el moment àlgid, l'aprovació de l'Estatut de Catalunya. Preparem-nos a revivre dies de febricitat intensa. L'incògnita, pel que hem vist, sembla desvanescuda. La comprensió potser limitada, s'ha imposat en el Parlament Espanyol. El fet de que forces articles de la novella Constitució donin cabuda al nostre Estatut, ens dona una esperança, si més no, ben falguera per a la seva aprovació.

Aprovació, sí. Justa compensació del que segles ha, va usurpar a Catalunya un règim despòtic i feli. Retorn dels furs que la Catalunya d'antany ho tenia com a cosa més preuada i pròpia. No ens ha de venir de nou que ens regeixin unes clàusules. Senzillament volem tornar a ésser el que ja havíem sigut.

J. GUAL MOLLÓ

Les activitats de l'Ateneu

SECCIÓ PERMANENT SOCIAL

El diumenge, dia 1 del passat tinguè lloc la visita col·lectiva al Sanatori Frenopàtic de Ntra. Sra. de Montserrat que està instal·lat a Sant Boi de Llobregat.

Una vegada més es felicita aquesta Secció i a l'ensems als socis de l'Ateneu per l'èxit assolit en l'organització i resultat de la mateixa.

Amb tres luxosos auto-cars foren acomodats els que hi assistiren; eren 130.

En arribar al Sanatori forem rebuts pel director de l'Institut qui ens acompanyà, molt amablement, a visitar les diverses dependències i malats que's troben en curació a l'establiment. Sortirem tots ben impressionats de la visita i dels coneixements adquirits en la mateixa.

A la sortida, un grup de socis acompanyaren a l'Ajuntament del poble que en corporació es dirigia al cementiri a complir l'acord prè de secularització.

Acabat l'acte i després de parlar les autoritats el nostre consoci En Josep M.ª Francès dirigí la paraula als assistents fent remarcar amb paraula serena i plena de idealisme l'acte humà que tenia lloc per damunt de tota baixesa personal.

La comitiva retornà a la Casa Consistorial essent acompanyada per la bandera i els socis de l'Ateneu.

A la 1'30 retornavem a l'estatje social on, germanívolament, ens acomiadàrem.

SECCIÓ D'ESPORTS I FESTES

Vetllada inaugural del Grup Teatral

PROPÓSIT

La Secció d'Esports i Festes interpretant els Estatuts del nostre Ateneu ha cregut que tenia d'organitzar aquest Grup Teatral i ha procurat per totes les avinenteses acoplar tots els elements del nostre Ateneu per a portar a terme la cultura teatral.

Amb gran entusiasme ha aconseguit l'adhessió de les bofes col·laboradores i col·laboradors (tots socis) per a reeixir del seu propòsit. Ho aconseguiran? A la mà de tots nostres consocis està!

La primera vetllada teatral tindrà lloc el dia 16 de Gener de 1932.

Mentre no tenim teatre nostre i creient la Secció d'Esports i Festes que així contribueix a l'enaltiment del nostre ATENEU, farà les representacions en llocs que no desdiguin dels nostres ideals.

Breu resenya dels actes cel·lebrats

Desenrotllant el pla traçat, el dia 6, el Grup Sardanista d'aquesta Secció va començar les seves tasques amb una audició que podríem dir-ne solemne per l'èxit assolit; el dia també volgué associar-s'hi, fent un sol esplendorós, omplint de color la formosa perspectiva de l'esplanada, que es veia des de la nostre terrassa, plena de rotllanes de dançaires,

Fou el que podríem dir-ne «clou» de la festa, el vermuth improvisat que s'organitzà amb motiu de la visita del nostre consoci i cap de la minoria catalana En Lluís Companys, amb el nostre batlle Dr. Aguadè, el diputat En Lluís de Tàpia i moltes d'altres personalitats del nostre partit. Hi hagueren bells parlaments que foren molt aplaudits.

El dia 13 s'inaugurà la I.ª Exposició Fotogràfica social, que per la quantitat i qualitat dels treballs presentats, assolí un èxit esclatant, sobresortint entre aquells els dels consocs Costa, Fàbregas, Barnada, Escofet, Tarrida, Hereter, Sastre, J. Mariscot, E. Sánchez i Llis.

Amb la festa íntima del dia 5 comencen a celebrar-se les Tertúlies Familiars, que en aquesta primera i en les successives han complascut als assistents a les mateixes, éssent la característica de les mateixes, d'acord amb els nostres propòsits, d'un caràcter verament familiar.

En la conferència que'l nostre consoci En Josep Barnada ens donà, sota el títol de «L'esport com a mitjà d'eufòria i com a pràctica cívica», varen posar-se de relleu les grans dotes de conferenciant, que caracteritzen al bon amic Barnada. Els enlairadíssims conceptes exposats fan confiar que la Secció en treurà profitoses ensenyances.

Pel dissabte, dia 16, està anunciada la presentació del Grup Teatral amb el gloriós drama «Terra Baixa».

Aquesta primera representació serà de record i homenatge a l'immortal Angel Guimerà, éssent les properes, dedicades al mateix fi, d'homenatge a l'Ignasi Iglesias i Santiago Rusinyol.

Ja per endavant, podem descomptar l'èxit de la primera representació; ho deduïm de l'entusiasme amb que'l quadro escènic activa els assaigs i per la demadnaissa de localitats.

GRUP EXCURSIONISTA «SEMPRE AMICS»

Degut a la cruesa del temps actual, que per altre part vé moçant-se molt insegur, no ens és possible anunciar totes les excursions a efectuar durant el corrent mes; per tant, oportunament avisarem per mitjà del tauler d'anuncis les excursions que's projectin i que l'estat del temps faci possible organitzar.

Noves de la Secció

El Grup Sardanista recorda a tots els associats, que els diumenges, d'onze a dotze del matí, s'ensenyarà, gratuïtament a puntejar nostre dança.

Continua obert l'abonament per les primeres representacion de Teatre, éssent el preu dels seients a una pesseta.

Per causes alienes a nostre voluntat l'anunciat concert a piano que la Srta. Joaquina Llorenç, del Grup Femení, havia de donar, tinguè de suspendres. Oportunament anunciarem la nova data.

Es recomana als socis que abans de fer
compres llegeixin els anuncis del Butlletí

Secció de Propaganda

Actes que cel·lebrarà l'Ateneu durant el mes de Gener

Divendres, dia 1:

Secció d'Esports i Festes - A les tres de la tarda: Festa dedicada als infants de l'Ateneu, grandióis Arbre de Noël, regal de joguines, putxinel·lis, rondalles, etc. etc.

Dissabte, dia 2:

Secció de Cultura. Conferència a càrrec d'En Diego Ruiz.

Diumenge, dia 3:

Secció d'Esports i Festes. Grup Excursionista Sempre Amics: Excursió a Tagamanent. Itinerari: Figaró, Tagamanent, Pla de la Calma, Cànovas i Cardedeu.

Pressupost: 4 ptes. Minestra per tot el dia. Vocal, Caballè.

Dijous, dia 7:

Secció Social - Nit, a les deu: Conferència a càrrec d'En Roc Boronat.

Dissabte, dia 9:

Secció de Política - Nit, a les deu: Conferència a càrrec del diputat a Corts doctor Josep Dencàs.

Diumenge, dia 10:

Secció d'Esports i Festes - Grup Sardanista - Matí, a les onze: Audició de Sardanes a l'esplanada d'enfront del nostre estatge, Cobla Catalònia.

Nit, a les deu: Tertúlia Familiar.

Dijous, dia 14:

Secció de Política - Nit, a les deu: Conferència a càrrec del Dr. Jaume Aguader, Batlle de Barcelona.

Dissabte, dia 16:

Secció d'Esports i Festes, Presentació del quadre escènic amb l'obra «TERRA BAIXA», en el teatre del Cassino Artesà.

Diumenge, dia 17:

Secció de Política - Matí, a les deu: Reunió de socis, convocada per tal d'exposar els projectes i programa de la Secció.

Nit, a les deu: Secció d'Esports i Festes. Tertúlia Familiar.

Dijous, dia 21;

Secció de Política i Grup Femení: Conferència a càrrec de la Sra. Maria Dolors Bargalló.

Dissabte, dia 23:

Secció de Política - Nit, a les deu: Conferència a càrrec del Dr. Nicolau Battestini, diputat de la Generalitat.

Diumenge, dia 24:

Secció Social - Visita col·lectiva a l'Escola Industrial «Can Batlló».

Lloc de reunió a l'estatje, a les 9 del matí.

Nit, a les deu: Secció d'Esports i Festes. Tertúlia Familiar.

Dijous, dia 28:

Secció de Política - Nit, a les deu: Conferència a càrrec del regidor En Miquel Oller.

Dissabte, dia 30:

Secció de Cultura. Conferència a càrrec del consoci En Lluís Elías, tema: «La raça jueva».

Diumenge, dia 31:

Secció d'Esports i Festes - Grup Sardanista - Matí: Audició de sardanes a l'esplanada d'enfront del nostre estatge, Cobla Catalònia.

Nit, a les deu: Tertúlia Familiar.

Primera quinzena de Febrer

Dijous, dia 4:

Secció de Política - Nit, a les deu: Conferència a càrrec del diputat a Corts doctor Riera i Punti.

Dissabte, dia 6:

Secció d'Esports i Festes - Grup Escaquista Sempre Amics - Nit, a les deu: -Simultànies.

Diumenge, dia 7:

Secció d'Esports i Festes - Grup Excursionista Sempre Amics: Sortida familiar amb col·laboració del Grup Femení a la Font del Mon.

Sortida del nostre estatge, a les 7'30 del matí; retorn al mig dia. Pressupost, 0'50 pessetes. Vocal, Srta. Florença.

Nit: Tertúlia familiar de Carnaval.

Dimecres, dia 10:

Secció d'Esports i Festes - Nit, a les deu: Vetllada típica del Carnestoltes.

Dijous, dia 11:

Secció de Política - Nit, a les deu: Conferència a càrrec del diputat de la Generalitat Dr. J. A. Trabal.

Dissabte, dia 13:

Secció d'Esports i Festes - Grup Escaquista Sempre Amics - Nit, a les deu: Partides d'escacs, preparant el Campionat Social.

Diumenge, dia 14:

Secció d'Esports i Festes - Grup Sardanista - Matí, a les onze: Audició de sardanes a càrrec de la Cobla Catalònia.

Nit, a les deu: Tertúlia familiar.

Dijous, dia 18:

Secció de Política - Nit, a les deu: Conferència a càrrec del fundador i primer president de l'Ateneu En Josep M.ª Frances.

Filosofies

Si el treball fa rica la nació, els republicans son els que la enriqueixen, per què ells son els que treballen.

Si deuen seguir-se les coses sols per l'antiguetat, la República és més vella que'ls Governos amb pallassos.

Els ocells son republicans, les aus de rapinya son el reis que els combaten.

ROCH BARCIA

Els monarques son i han estat dèspotes sempre.
Sols amb República és possible la llibertat.

EUSEBI FREIXA

Les Repúbliques estan sostigundes pels cors; els tronos pels canons.

JOAQUIM FIOL

Quan la tirania sigui a terra, lliurem-nos de donar-li temps per què de nou s'aixequi.

ROBESPIERRE

**Aliments de règim
i vegetarians**

Casa

Sorribas

per a persones **sanes i malaltes**
de l'estómac, intestins, dia-
bètics, albuminúries, artrí-
tics, criatures, vells, etc., etc.

DEMANEU CATALEG

LLURIA, 62 - Telèfon 13728
SALMERON, 222 - Teléf. 78908

BARCELONA
(CATALUNYA)

**Ja heu provat
les exquisites
gassoses**

IDEAL

**Fàbrica d'aigües
carbòniques**

LA IDEAL

Pablo Alsina, 1 Barcelona - G.

Comerç de Teixits

A. BORDERA

EXTENS ASSORTIT

**en tota classe
de confeccions**

Gran Taller de Modisteria

TORRIJOS, núm. 4
(enfrent mercat Abaceria Central)

BARCELONA - G.

ANTIOFEK

del

Dr. MORELL

CURA:

Asma, Bron-
quitis, Cata-
rros crònics.

Milès de ma-
lalts, certifi-
quen els bons
resultats del
ANTIOFEK

Venda: Centres d'Específics i Farmà-
cies i en el Laboratòri i Farmàcia del
autor, LLUIS ANTUNEZ, 5 - GRACIA

Novel·la nova

La Guerra dels Sants

d'en

Josep M.ª Francès

Demaneu el butlletí
de subscripció

SASTRERIA

Casa Carreras

Immens assortit de gèneres
per a la propera temporada
a preus molt limitats

Plaça del Sol, 9 i 10

Taller Gràfic SOLE, Aulestia y Pijoan 30, BARCELONA

AG-LEG XV. Pol. 161